

Ethymologične drobtine.

(Nabral Dav. Terstenjak.)

Puša, pušina. Puša pomenja to, kar nemšk. hube: ein gemessenes und gehegtes Landstück (Jak. Grimm, Rechtsalterth. str. 535.), toraj ni iz pustim, temoč iz sansk. puš, nähren in pa wohnen; zato širskoslov.: „zavec ima v zelji dobro pušino,“ ali pa, kedar mati otrokom postelj narejajo: „pojte deca v svojo pušino.“

Drač, kila. Besedo drač bi primeril litevski trakas, Heidefläche, in slov. kila gerški κῆλη, Geschwulst, Bruch, Kropf, litevsk; kuila, Gemächtsbruch, primeri še geršk: κῆλας. Kropfvogel.

Later. Pohorka imenuje svojega moža rada: later. Ali nima se ta beseda postaviti k sansk: ratū, Frauenzimmer, toraj later mož, kteri je ženam mil in drag; primeri lyksko: lata, conjux. Sem spada tudi ruska v Igoru napisana beseda lada, foemina; t in d se izmenjujeta, primeri: labot in labod, trot in trod, Feuerschwam, treska česk. drezga, pesto in pezdo, dut intut, Maulbeere, persianski: tud, murus, murba.

Otek, Votek. Z slovensko besedo otek, digamovano votek, se ujema sansk: ôtu, Einschlag des Gewebes.

F-H. Glasnik h se ne izmenjuje samo v latinščini z glasnikom f, primeri: horda in forda, hircus in fircus, temoč tudi v slovenščini. V savinski dolini sem čul: flod namesto hlod, noft namesto noht.

Culter-Čertalo. Klotz v svojem latinskem slovniku piše, da culter je pervotno pomenilo Pflugmesser, Pflugschar. Culter se ujema s sansk: Kartarī, Schere, Messer, Dolch in z slov. čertalo, Pflugmesser.

Kerstale, Kristale. Plug brez želeta, čertala, goži itd., kakor Nemec pravi Pflugstell, se veli Kerstan, Kristan po methatezi kakor: hrib iz herb; plužne kolca se velijo kerstale okoli gornje Lendave; primeri sansk. in zendsk: karsti pflügen, litevsk kirszti, orati.

Lopata. Beseda lopata se ujema z goth. lofa, flache Hand, cymr: llawf, the palm of the hand, rusk: lapa, Pfote, polsk. lapa = roka.

Somuna, Semič, Sdm. V Hercegovini je gora, somun a imenovana, in na Kranjskem hribec Šem ič; primeri sansk: soma, breg, izvirno: magnus, altus, brez dvombe tudi slov. som, der Wels, po pervotnem pomenu: „Som en človek,“ ein stattlicher Mann.

Koče, Kočej. Pri pohorskih in koroških Slovencih pomenja koče, kočej = porcellus, Ferkel; sorodne besede so armorsk: choz, Schwein, cimrišk: hoch, hog, houch, Eber.

Us. V slovenščini in ruščini us pomenjuje muštace, litevski: usai. V Subotici v stari Savarii sem našel rimske kamen, na katerem je ime osebno: VSSIVS SAVARIENSIS. Rodbine Us še živijo na Širskem.